7/4976

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn.Güldal AKŞİT)

SAYI : B.02.0.007/00. 519 21/03/2005
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 04.03.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4976-9444/29185 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile İzmir Milletvekili Sayın Ahmet ERSİN'e ait Yazılı Soru Önergesi hakkındaki bilgileri içeren cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Güldal AKŞİT
Devlet Bakanı

Dağıtım:
Gereği :
- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
  (Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
  Ek: 1 Yazı (2 Nüsha)

Bilgi :
- Başbakanlık
  (Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
  Ek: 1 Yazı

7/4976

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYİN AHMET ERSİN'İN 7/4976 NOLU SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR

Urla-Barbaros Çocuk Köyünde yaşanan sorunlarla, Manisa-Kula'daki özürlüler yurdundaki skandal ve son olarak İzmir-Bornova Erkek Yetiştirme Yurdundaki, 18 yaşını bitirdiği halde yurtta kalmaya devam eden gençlerin, çete oluşturduğu ve suç makinesi haline geldikleri iddiası ile, yurtların polis tarafından boşaltılıp, çocukların başka yerlere nakledilmeleri bardağı taşırmıştır.

Kimsesiz çocuklarla, özürlülerin kaldığı SHÇEK'na bağlı yurtların iyi yönetilmediği ve özellikle Bakanlık düzeyinde yönetim sorunu olduğu ortadadır.

SORULAR:

1) **Sorumluluğunuz altında olup, Bakanlığınıza ve Devlete emanet edilen, kimsesiz çocukların ve özürlülerin kaldığı yurtlarda yaşanan bu sorunlardan sonra, hala istifa etmeyecek misiniz?**

2) **Yurtları, Bakanlığınız süresince kaç kez denetlettiniz? Yaşanan olumsuzlukları önceden tespit edemediniz mi?**

3) **Çocuk ve özürlüler yurtlarında görevli yönetici ve diğer personel gerekli eğitimi alıyorlar mı?**

CEVAPLAR:

SHÇEK'e bağlı 0-12 yaş grubuna hizmet veren 91 çocuk yuvasında 9609, 13-18 yaş grubuna hizmet veren 109 yetiştirme yurdunda ise 10253 korunmaya muhtaç çocuğumuz bakım ve korunma altında bulunmaktadır.

Genel Müdürlüğümüzce kışla tipi kurum bakımı hızla terk edilmeye başlanmış olup küçük aile ortamının oluşturulduğu kurumlara yönelinmiştir. Bu arada mevcut kuruluşlarda yapılan iç düzenlemelerle çocukların küçük gruplar halinde yaşamalarına olanak sağlayan ünitelere dönüştürülmektedir.

Ancak Ülkemiz tarafından da imzalanan çocukların korunmasına yönelik sözleşmeleri esas alan, Genel Müdürlüğümüz politikası, her çocuğun öncelikle kendi ailesi ile birlikte yaşama hakkının sağlanmasına yöneliktir. Bu amaçla ayni-nakdi yardımlarda %100'lük artışa gidilmesi yolundaki mevzuat değişikliğine ilişkin çalışma yapılmıştır. Bu çalışma ile salt ekonomik nedenlerle korunma altına alınan çocukların aile yanına döndürülmesi amaçlanmaktadır.

Çocuğun öz aile yanında bakımı sağlanamadığı takdirde ise alternatif bakım modelleri(ayni-nakdi yardım, koruyucu aile, evlat edinme) devreye girmektedir.

Barbaros Çocuk Sitesi ile ilgili olarak basında yer alan iddialar sonrasında adli ve idari soruşturma başlatılmış olup, halen devam etmektedir.

Söz konusu Çocuk Sitesi ile ilgili olarak;

Soruşturmalar sonuçlanıncaya kadar idari kadrolarda değişikliğe gidilmiştir.

Sükuneti sağlamak ve gerekli incelemelerde bulunarak, düzenlemeler yapmak üzere SHÇEK Genel Müdürü İsmail BARIŞ, ilgili Daire Başkanları ve Genel Müdürlüğümüz Müfettişleri İzmir'e giderek Barbaros Çocuk Sitesinde incelemelerde bulunmuş, ilgili özel ve resmi kişi ve kuruluşlar, çocuklar ve personel ile gerekli görüşmelerde bulunulmuştur.

Büyük yaş grubunda olup özellikle 16-18 yaşlarındaki çocukların gençlik evlerine yerleştirilmelerine ilişkin Türkiye Korunmaya Muhtaç Çocuklar Vakfı ile işbirliği içinde yapılan çalışmalara hız verilmiştir.

Basında yer alan olaylar sonucu, Çocuk Sitesinde kalan çocuklar toplum baskısı nedeniyle okula gitmek istemediğinden, çocukların okulları ile iletişime geçilerek öğretmenleri ile görüşmeler gerçekleştirilmesinin yanı sıra, çocuklarla yoğun mesleki çalışma yapılarak psikolojik destek verilmiştir.

İzmir İl Sağlık Müdürlüğü, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Psikiyatrisi Anabilim Dalı ve Dokuz Eylül Üniversitesi Çocuk Psikiyatrisi Anabilim Dalının koordineli çalışmaları ile Urla Barbaros Çocuk Sitesinde korunma altında bulunan çocuklar ve personeli biyo-psiko sosyal sağlığına kavuşturarak hızla normal yaşam sürecine geçmelerinin sağlanmasına yönelik çalışmalar başlatılmış olup söz konusu çalışmalar halen sürdürülmektedir.

Çocuk Sitesinden görevlendirilen iki öğretmen tarafından çocukların okulları ile sıkı bir işbirliğine gidilmiştir.

Urla Barbaros Çocuk Köyünde yaşandığı iddia olunan ve kamuoyuna yansıyan olaylarla ilgili olarak soruşturmayı yürüten Urla Cumhuriyet Savcısı Sayın Murat GÖK ile doğrudan telefonla görüşme yapılarak öncelikle hazırlık soruşturması aşamasında bilgisine başvurulan çocukların yüksek yararı gözetilerek ifadelerinin alınması safhasında azami gizliliğe dikkat edilmesi ve ifadeler alınırken çocuk gelişimci, psikolog ve sosyal hizmet uzmanlarından bir veya bir kaçının mutlaka hazır bulundurulması hatırlatılmış ve bu çerçevede Hukuk Müşavirliğimizce yayımlanan Genelgeler kendisine İzmir İl Müdürlüğünde görevli Avukatlarımız aracılığı ile ulaştırılmıştır.

Diğer taraftan İzmir İl Müdürlüğünde görevli Avukatımız hazırlık soruşturması aşamasında beraberinde iki sosyal hizmet uzmanı ile birlikte çocukların bilgilerine başvurulması sırasında sürekli hazır bulundurulmuştur.

13-18 yaş grubu çocuklara hizmet veren Bornova Erkek Yetiştirme Yurdu binası 1972 yılında yapılmış olup, Bornova İlçesinin merkezinde bulunmaktadır. Beş kat üzerine yerleşmiş hizmet binası ile, ana binaya bitişik 2 kattan oluşan ek bina ve yemekhaneden oluşmaktadır.

Bornova Erkek Yetiştirme Yurdunun bulunduğu bölge zamanla büyük gelişme göstererek mesken, resmi daireler, üniversite, eğlence ve alışveriş merkezlerinin yoğun olarak bulunduğu bölge içerisinde kalmıştır.

Hizmet binasının, şehrin merkezinde birçok uyaranın olduğu mekanlara yakın olması (bar, gazino, gece klüpleri v.b.) nedeniyle çocukların bu olumsuzluklardan etkilenip, daha çok paraya ihtiyaç duymaları ve hırsızlık v.b. olumsuz davranışlar sergilemelerine neden olmuştur.

Yurt binasının çocukların günlük yaşam aktivitelerini gerçekleştirebilmeleri için yetersiz olması, binanın fiziki yapısının çok eski olması, yatakhanelerin kalabalık olması, süreç içerisinde binanın yapısı ve yaşam alanları, çocukların psiko-sosyal gelişimlerini olumsuz yönde etkilemiş ve çeşitli sorunlar ortaya çıkmıştır.

İzmir Bayındırlık İl Müdürlüğü'nün, 10.02.2005 tarihli "Teknik Raporu"nda "Bina 1975 yılı ve son olarak da, 1998 yılında yayınlanan deprem yönetmeliği esaslarına uygun değildir", "Binanın özellik arz eden bir yapı olması, yapım yılı, yapım şartları, zemin durumu v.b. gibi hususlar dikkate alınmak suretiyle, ivedilikle boşaltılarak yürürlükteki yönetmelikler (Deprem Yönetmeliği,TS 500) doğrultusunda tahkik ve analizlerinin yapılarak güçlendirilmesi gerekeceği" görüşü nedeniyle Bornova Yetiştirme Yurdu'nun tahliyesine karar verilmiştir.

Yapılan değerlendirmeler sonucu; Bornova Yetiştirme Yurdu'nda kalan 13-15 yaş grubu çocuklarımız, Yeşilyurt Mehlika Ribnikar Çocuk ve Gençlik Merkezi'ne yerleştirilerek öğrenimlerine devam etmeleri sağlanmıştır.

16-18 yaş grubu 47 gencimiz, ailelerinin ikamet ettikleri iller de dikkate alınarak İzmir'e en yakın illere nakilleri Genel Müdürlüğümüz Yetiştirme Yurtları Daire Başkanlığınca yapılmıştır.

Bornova Yetiştirme Yurdu'nda, 18 yaşını doldurup, korunma kararı olmadığı halde kurumda kalmaya devam eden 7 gencimiz süreç içerisinde klik oluşturarak özellikle küçük çocuklar üzerinde baskı kurmuşlardır. Bu gençlerimiz ailelerine teslim edilerek işe yerleştirilmek üzere İl Müdürlüğü ve Valilikçe kendilerine rehberlik hizmeti verilmeye başlanmıştır.

14.2.2005 tarihinde Bornova Yetiştirme Yurdu Müdür Vekili Hasan TAT tarafından Cumhuriyet Savcılığı'na, Kurumda personeli tehdit eden küçük çocuklara baskı uygulayan ve suç unsuru aletler bulunduran gençlerimiz ile ilgili suç duyurusunda bulunulması sebebiyle 15.02.2005 tarihinde yapılan tahliye de söz konusu gençlerimiz, ifadeleri alınmak üzere İl Emniyet Müdürlüğünce, emniyet tedbirleri de alınmak üzere kurumdan alınmışlardır.

Özürlülere yönelik hizmetler, merkez teşkilatında Özürlülerin ve Felçlilerin Rehabilitasyonu Daire Başkanlığı, taşrada ise İl Sosyal Hizmetler Müdürlükleri ve bağlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri ile Aile Danışma ve Rehabilitasyon Merkezleri tarafından yürütülmektedir. SHÇEK, bedensel, zihinsel ve ruhsal özürleri nedeniyle normal yaşamın gereklerine uyamama durumunda olan kişilerin, fonksiyon kayıplarını gidermek ve toplum içinde kendi kendilerine yeterli olmasını sağlayan beceriler kazandırmak veya bu becerileri kazanamayanlara devamlı bakmak üzere Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri kurmaktadır.

Ayrıca, Aile Danışma ve Rehabilitasyon Merkezleri'nde özürlü çocukları kendi kendine yeterli düzeye getirmek, okul eğitimine hazırlamak ve aile içi uyumu sağlamak amacıyla özürlü çocuklara ve ailelerine gündüzlü hizmet sunmaktadır.

7/4976

Çeşitli illerde bulunan Aile Danışma ve Rehabilitasyon Merkezlerinde özürlü ailelerinin bilinçlenmelerine, hakları ve sorumlulukları konusunda bilgilenmelerine yönelik olarak hizmetler planlanarak uygulanmaktadır. Devlet Bakanı olarak göreve başladığım tarihten bu yana 10 yatılı bakım ve rehabilitasyon merkezi, 3 gündüzlü rehabilitasyon ve aile danışma merkezi hizmete açılmış olup, 670 özürlü kurum bakımına alınmıştır.

Kurumun halen 36 bakım ve rehabilitasyon merkezinde yatılı, 30 rehabilitasyon ve aile danışma merkezinde gündüzlü olmak üzere toplam 66 rehabilitasyon ve bakım merkezi bulunmaktadır.

Bu merkezlerden 2495 özürlü birey yatılı, 2008 özürlü birey gündüzlü olmak üzere toplam 4503 kişi yararlanmaktadır.

Manisa Kula 80.Yıl Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi ile ilgili olarak basında yer alan iddialar sonrasında Savcılıkça ve Genel Müdürlüğümüz Teftiş Kurulu Başkanlığınca soruşturmalar başlatılmış olup, halen devam etmektedir.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı, Çocuk Yuvaları ve Yetiştirme Yurtları ile yatılı ve gündüzlü rehabilitasyon merkezlerine , İl Sosyal Hizmetler Müdürlükleri, Genel Müdürlük Teftiş Kurulu Başkanlığı müfettişlerince ve yetkili elemanlarca periyodik olarak gerekli denetimler yapılmaktadır.

Kurumumuzca çocuk yuvası, yetiştirme yurdu ve rehabilitasyon merkezlerinde görevli personele yönelik her yıl hizmet içi eğitim programları düzenlenmektedir. Ayrıca İl Sosyal Hizmetler Müdürlükleri de her yıl kendi personeline hizmet içi eğitim programları düzenlemektedir. Bu kapsamda 2002 yılından bu yana 5191 personel İl Sosyal Hizmetler Müdürlüklerince hizmet içi eğitim programlarına alınmıştır.

Saygılarımla.

Güldal AKŞİT
Devlet Bakanı

7/4976

EK:1

1- Ankara'da Çocuk Yuvaları ve Yetiştirme Yurtlarında Çalışan Meslek Elemanlarına Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 75 (Sosyal Hizmet Uzmanı, Psikolog, Çocuk Gelişimci, Öğretmen)

Tarih : 21.03.2000 tarihinden itibaren 88 gün

2- Drama Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 22 (Sosyal Hizmet Uzmanı, Psikolog, Çocuk Gelişimci, Öğretmen)

Tarih : 9-10/16-17 Nisan 2001

3- Çocuk İhmali ve İstismarı Hizmet İçi Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 74 (Sosyal Hizmet Uzmanı, Psikolog, Çocuk Gelişimci, Öğretmen)

Tarih : 3-7 Aralık 2001

4- Çocuk İhmali ve İstismarı Hizmet İçi Eğitim Programı (Bölgesel Eğitim 1)

Katılımcı Sayısı : 24 (Sosyal Hizmet Uzmanı, Psikolog, Çocuk Gelişimci)

Tarih : 17-21 Haziran 2002

5- Çocuk İhmali ve İstismarı Hizmet İçi Eğitim Programı (Bölgesel Eğitim 2)

Katılımcı Sayısı : 23 (Sosyal Hizmet Uzmanı, Psikolog, Çocuk Gelişimci)

Tarih : 24-28 Haziran 2002

6- Çocuk İhmali ve İstismarı Hizmet İçi Eğitim Programı (Bölgesel Eğitim 3)

Katılımcı Sayısı : 25 (Sosyal Hizmet Uzmanı, Psikolog, Çocuk Gelişimci)

Tarih : 15-21 Eylül 2002

7- Çocuk İhmali ve İstismarı Hizmet İçi Eğitim Programı (Bölgesel Eğitim 4)

Katılımcı Sayısı : 26 (Sosyal Hizmet Uzmanı, Psikolog, Çocuk Gelişimci)

Tarih : 22-28 Eylül 2002

8- Çocuk İhmali ve İstismarı Hizmet İçi Eğitim Programı (Bölgesel Eğitim 5)

Katılımcı Sayısı : 24 (Sosyal Hizmet Uzmanı, Psikolog, Çocuk Gelişimci)

Tarih : 30 Eylül-4 Ekim 2005

9- Çocuk İhmali ve İstismarı Hizmet İçi Eğitim Programı (Bölgesel Eğitim 6)

Katılımcı Sayısı : 24 (Sosyal Hizmet Uzmanı, Psikolog, Çocuk Gelişimci)

Tarih : 7-11 Ekim 2002

10-Çocuk İhmali ve İstismarı Hizmet İçi Eğitim Programı (Bölgesel Eğitim 7)

Katılımcı Sayısı : 24 (Sosyal Hizmet Uzmanı, Psikolog, Çocuk Gelişimci)

Tarih : 14-18 Ekim 2002

11-Rehabilitasyon Merkezi Müdürleri Hizmet İçi Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 56 (Kuruluş Müdürleri, ÖFRD Meslek Elemanları)

Tarih : 07-11 Nisan 2003

12-İl Sosyal Hizmetler Müdürlükleri ve Bağlı Rehabilitasyon Merkezlerinde Görevli Meslek Elemanları Hizmet İçi Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 87 (Sosyal Hizmet Uzmanı, Psikolog, Çocuk Gelişimci, Fizyoterapist, Özel Eğitim Öğretmeni)

Tarih : 10-14 Kasım 2003

13-Çocuk Yuvası Müdür Yardımcılarına Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 63 (Müdür Yardımcısı)

Tarih : 01-05 Mart 2004

14-Çocuk Yuvalarında Görevli Öğretmenlere Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 84 (Öğretmen)

Tarih : 7-11 Haziran 2004

15-Çocuk Yuvaları ve Yetiştirme Yurtlarında Görevli Doktorlara Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 27 (Doktor)

Tarih : 7-11 Haziran 2004

16-Yetiştirme Yurtlarında Görevli Öğretmenlere Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 105 (Öğretmen)

Tarih : 6-10 Eylül 2004

17-Yetiştirme Yurdu Müdürlerine Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 99 (Kuruluş Müdürü)

Tarih : 11-15 Ekim 2004

18-Çocuk Yuvası Müdürlerine Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 78 (Kuruluş Müdürü)

Tarih : 25-29 Ekim 2004

19-Çocuk Yuvalarında Görevli Çocuk Eğiticilerine Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 73 (Çocuk Eğiticisi)

Tarih : 1-5 Kasım 2004

20-Rehabilitasyon Merkezlerinde Görevli Çocuk Eğiticilerine Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı

Katılımcı Sayısı : 52 (Çocuk Eğiticisi)

Tarih : 3 Aralık 2004